

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Igora Burgera na neverejnom zasadnutí v Bratislave 14. marca 2012 v súlade s § 567j ods. 2 Tr. por. v trestnej veci obvineného **L. L. pre prečin ublíženia na zdraví** podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a iné, vedenej na Okresnom súde v Humennom pod sp. zn. 4T 163/2008, o dovolaní, ktoré podala ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky proti trestnému rozkazu Okresného súdu v Humennom zo dňa 9. februára 2009, sp. zn. 4T 163/2008, podľa § 386 ods. 1, ods. 2 a § 388 ods. 1 Tr. por., z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., takto

r o z h o d o l :

Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu v Humennom zo dňa 9. februára 2009, sp. zn. 4T 163/2008,

bol porušený zákon

z dôvodu § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011, v ustanovení § 289 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. v neprospech obvineného L. L.

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý trestný rozkaz okresného súdu **sa z r u š u j e .**

Z r u š u j ú s a aj ďalšie rozhodnutia naň obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu v Humennom **s a p r i k a z u j e**, aby vec v potrebnom rozsahu **znovu prerokoval a rozhodol**.

O d ô v o d n e n i e

Trestným rozkazom Okresného súdu v Humennom zo dňa 9. februára 2009, sp. zn. 4T 163/2008, bol obvinený Ľ. L. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 písm. e/ (správne malo byť c/) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

po tom, čo požil alkoholické nápoje s nameraným množstvom 0,19 promile alkoholu v krvi, dňa 20. septembra 2008 v čase o 01.50 hod. viedol osobné motorové vozidlo zn. Volkswagen Passat 1,9 TDI Variant e. č. X. po štátnej ceste I/74 v smere z H. do obce B., kde po prejení ľavotočivou zákrutou (km 4.70) neprispôsobil rýchlosť vozidla svojim schopnostiam, stavu a povahe vozovky, s vozidlom dostal šmyk, zišiel mimo vozovku po pravej strane v smere svojej jazdy do priekopy, viackrát sa s vozidlom cez strechu obrátil, pričom sám utrpel zranenia, a to pomliaždením hrudníka, čelovej oblasti hlavy a ľavého kolena s dobou liečenia pri nekomplikovanom priebehu do 14 dní, spolujazdec R. M. utrpel sériovú zlomeninu 4. až 6. rebra vpravo a tržnú ranu temena hlavy s dobou liečenia 35 dní, spolujazdec J. G. utrpel zlomeninu oboch kostí pravého predkolenia, zlomeninu panvy, zlomeninu krčka ľavej stehennej kosti, zlomeninu nosových kostí a pomliaždenie hrudníka s dobou liečenia najmenej 42 dní, čím tak ako vodič porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu mu z jeho postavenia vodiča motorového vozidla v ustanovení § 3 ods. 2 písm. a/, § 15 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov o premávke na pozemných komunikáciách.

Za to mu okresný súd podľa § 157 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., s poukazom na § 36 písm. j/, písm. l/, písm. n/ Tr. zák. bez zistenia príťažujúcich okolností uvedených v § 37 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. mu súd výkon uloženého trestu podmiennečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú domu v trvaní 30 mesiacov. Súčasne

okresný súd obvinenému podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na 30 mesiacov.

Proti tomuto trestnému rozkazu podal obvinený E. L. 15. apríla 2009 odpor prostredníctvom ustanoveného obhajcu (č.l. 118), avšak tento odpor obvinený dňa 23. mája 2009 vzal späť (č.l. 155). Okresný súd v Humennom uznesením zo dňa 27. mája 2009, sp. zn. 4T 163/2008, vzal podľa § 355 ods. 7 Tr. por. späťvzatie odporu obvineným na vedomie, čím zároveň trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť.

Proti tomuto trestnému rozkazu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dňa 22. septembra 2010, sp. zn. 3 Tdo 24/2010, podľa § 382 písm. d/ Tr. por. odmietol.

Na podnet obvineného podala ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky proti trestnému rozkazu Okresného súdu v Humennom dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011, teda že rozhodnutie súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Namietala právnu kvalifikáciu zisteného skutku, ktorý nie je podľa jej názoru prečinom ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., keďže nebolo v konaní preukázané, že by obvinený viedol motorové vozidlo v stave vylučujúcim spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky. V prípade zistenia menšieho množstva alkoholu v krvi vodiča treba preukázať, či jeho schopnosť viesť motorové vozidlo bola skutočne znížená v rozsahu, ako to predpokladá ustanovenie § 289 Tr. zák. Poukázala aj na nesprávne uvedenú nameranú jednotku množstva alkoholu u obvineného v krvi v skutkovej vete, pričom zo spisu vyplýva, že správne tam malo byť 0,19 mg/l (č.l. 83), namiesto 0,19 ‰.

Vzhľadom na uvedené ministerka spravodlivosti navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu v Humennom zo dňa 9. februára 2009, sp. zn. 4T 163/2008, bol porušený zákon v ustanovení § 289 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. v neprospech obvineného, podľa § 386

ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý trestný rozkaz okresného súdu ako aj rozhodnutia naň obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu v Humennom, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Okresný prokurátor vo svojom vyjadrení k dovolaniu ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky uviedol, že na naplnenie znakov trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky bude stačiť také ovplyvnenie fyzických a psychických schopností návykovou látkou, ktorá vylučuje spôsobilosť vykonávať zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorej by mohlo dôjsť k zákonom predpokladanému ohrozeniu života alebo zdravia, prípadne k spôsobeniu značnej škody. Z judikatúry vyplýva, že vedenie motorového vozidla pod vplyvom návykovej látky treba pokladať za činnosť v zmysle § 289 Tr. zák., lebo možnosť ohrozenia chránených záujmov vyplýva už z povahy vozidla, ktoré svojou hmotnosťou a motorickou silou môže spôsobiť závažné deštruktívne účinky. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Najvyšší súd v zmysle § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky odmietol.

K dovolaniu ministerky zaslal vyjadrenie aj obvinený prostredníctvom svojho obhajcu, v ktorom uviedol, že k tomuto dovolaniu dal podnet, ktorému ministerka v celom rozsahu vyhovel, preto nepovažuje za potrebné sa k nemu vyjadrovať, plne s ním súhlasí.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Tr. por., s poukazom na ustanovenie § 567j ods. 5 Tr. por.) a predpísaným spôsobom (§ 370 Tr. por., s poukazom na ustanovenie § 567j ods. 6 Tr. por.). Boli splnené podmienky dovolania v zmysle § 372, § 373 a § 374 Tr. por. Dovolací súd preto preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého uznesenia ako aj správnosť jemu predchádzajúceho konania, a to na neverejnom zasadnutí o dovolaní konanom podľa § 382a Tr. por. Zistil, že bol porušený zákon.

Ako prvé považoval Najvyšší súd za potrebné vyjadriť sa k podanému podnetu obvineného, aby ministerka podala v jeho prospech dovolanie. Podľa § 369 ods. 1 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 právoplatné rozhodnutie súdu na podnet strany alebo na iný podnet napadne minister spravodlivosti z dôvodu uvedeného v § 371 Tr. por. V súvislosti s rozdielnym

výkladom tohto ustanovenia Najvyšším súdom bolo prijaté stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 33/2009. Z neho možno vyvodit' záver, že v prípade, ak bola strana konania pasívna a nedomáhala sa nápravy nezákonnosti prvostupňového rozhodnutia podaním riadneho opravného prostriedku a nejde ani o prípad, kedy by právo podať riadny opravný prostriedok využila druhá strana a bolo o ňom rozhodnuté v jej prospech, nemôže ani uplatniť podnet voči ministrovi spravodlivosti, ako podmienku na podanie dovolania zo strany ministra spravodlivosti. Nie je však vylúčené, aby takýto podnet voči ministrovi spravodlivosti podala iná osoba. S touto alternatívou počítal aj obvinený, keď prostredníctvom svojho obhajcu podal podnet dňa 22. apríla 2010 na Okresný súd v Piešťanoch, aby tento podal podnet na podanie dovolania ministerke spravodlivosti proti trestnému rozkazu Okresného súdu v Humennom z 9. februára 2009, pričom svoje konanie zdôvodnil tým, že si je vedomý existencie vyššie zmieneného stanoviska a predpokladá, že by preto bolo dovolanie ministerky spravodlivosti odmietnuté ako podané neoprávnenou osobou. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na § 1 Tr. por., v zmysle ktorého je úlohou orgánov činných v trestnom konaní a súdu náležite zistiť trestné činy a ich páchatel'ov podľa zákona spravodlivo potrestať. Tu by však požiadavka spravodlivosti iste chýbala, ak by sme sa priklonili k takémuto výkladu ustanovenia § 369 ods. 1 Tr. por. a odmietli by sme sa zaoberať podaným dovolaním ministerky spravodlivosti z dôvodu, že bolo podané neoprávnenou osobou, pretože ako bude nižšie uvedené k porušeniu zákona zjavne došlo a toto by malo pre obvineného nepríjemné následky, nakoľko sa v súčasnosti vedie proti nemu stíhanie pre iný skutok a hrozí mu uloženie súhrnného trestu za použitia asperačnej zásady, čo by bolo v rozpore s už naznačeným spravodlivým potrestaním.

Rovnako nie je prekážkou konania o podanom dovolaní ani skutočnosť, že obvinený už v tejto istej veci podal dovolanie prostredníctvom svojho obhajcu a uplatnil rovnaký dovolací dôvod ako ministerka, pričom toto bolo odmietnuté v zmysle § 382 písm. d/ Tr. por. z dôvodu, že ho podala strana, ktorá nevyužila právo podať riadny opravný prostriedok. Ako vyplýva z ustanovenia § 372 ods. 2 Tr. por., ten koho dovolanie bolo zamietnuté, nemôže v tej istej veci podať ďalšie dovolanie, čo však nie je tento prípad, lebo predchádzajúce dovolanie bolo odmietnuté pre nesplnenie procesných podmienok. Dovolací súd môže dovolanie zamietnuť v zmysle § 392 ods. 1 Tr. por., ak zistí, že dôvody dovolania nie sú preukázané, teda po jeho preskúmaní na verejnom zasadnutí, kdežto v prvom prípade ho odmietol bez preskúmania po zistení procesných nedostatkov.

K samotnej podstate dovolania Najvyšší súd konštatoval nasledovné :

V zmysle § 289 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. v znení platnom do 31. októbra 2011 kto vykonáva v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí, alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, pričom spôsobil čo aj z nedbanlivosti inému ublíženie na zdraví alebo väčšiu škodu na cudzom majetku, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Na naplnenie znakov tohto trestného činu bude stačiť také ovplyvnenie fyzických a psychických schopností návykovou látkou, ktorá vylučuje spôsobilosť vykonávať zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohlo dôjsť k zákonom predpokladanému ohrozeniu života alebo zdravia, prípadne k spôsobeniu značnej škody na majetku. Uvedený stav treba v každom konkrétnom prípade preukázať, pričom treba prihliadať najmä na to, aké zamestnanie alebo činnosť páchatel' pod vplyvom návykovej látky vykonával.

Z medicínskeho hľadiska, akceptovaného aj trestnoprávnou praxou, je schopnosť vodiča bezpečne viesť motorové vozidlo zásadným spôsobom ovplyvnená, ak hladina alkoholu v jeho krvi dosiahne 0,4762 mg/l etanolu vo vzduchu (približne 1 ‰). V konkrétnom prípade však postačí aj nižšia hladina alkoholu v krvi za predpokladu, že schopnosť vodiča viesť motorové vozidlo aj pri tejto nižšej hladine alkoholu bola znížená v tej miere, ako to vyžaduje toto ustanovenie.

Ako už správne poukázala vo svojom dovolaní aj ministerka, na naplnenie znakov skutkovej podstaty tohto trestného činu nepostačuje len jednoduché zistenie meracími prístrojmi na meranie hladiny alkoholu v krvi, že obvinený viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, pretože skutková podstata trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky predpokladá, že sa páchatel' bude nachádzať v takom stave, ktorý vylučuje spôsobilosť vykonávať takúto činnosť. Táto skutočnosť preto mala byť predmetom dokazovania, či v danom prípade tomu tak bolo.

K tomu je potrebné ešte dodať, ako správne upozornila aj ministerka vo svojom dovolaní, že v skutkovej vete trestného rozkazu sa nachádza nepresný údaj o množstve nameraného alkoholu v krvi obvineného, pričom tento bol prebratý z obžaloby. Ako vyplýva

zo zápisu o dychovej skúške (č.l. 83), u obvineného bolo dychovou skúškou dňa 20. septembra 2008 o 3.07 hod zistené množstvo alkoholu v krvi 0,19 mg/l etanolu vo vzduchu, čo po prepočítaní predstavuje 0,40 ‰ a nie hodnotu 0,19 ‰, ako sa tam uvádza. Avšak ani táto hodnota nepostačuje na automatické konštatovanie, že došlo k naplneniu znakov skutkovej podstaty trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky v zmysle § 289 Tr. zák. v znení účinnom do 31. októbra 2011.

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd zistil, že rozhodnutie Okresného súdu v Humennom zo dňa 9. februára 2009, sp. zn. 4T 163/2008, je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a týmto porušením zákona je daný dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Úlohou Okresného súdu v Humennom bude opäť prerokovať a rozhodnúť v predmetnej veci v kontexte s právnym názorom vysloveným dovolacím súdom, pričom sa bude potrebné zamerať na dokázanie, či v danom prípade pri tom množstve alkoholu, ktorý bol u obvineného zistený meraním bolo možné konštatovať, že jeho schopnosť viesť motorové vozidlo bola skutočne znížená v rozsahu, ako to predpokladá ustanovenie § 289 Tr. zák.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. marca 2012

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová